

Intervju s književnikom

Markom Marušićem

4. b: Poštovani gosp. Marušiću, mnogo toga bismo voljeli naučiti i saznati od Vas. Hvala što ste pronašli vremena za ovaj intervju.

1. Budući da ste puno učili i radili jeste li imali vremena za sport?

M.M.: Tko pametno rasporedi vrijeme ima ga dovoljno za sve. Vrijeme se najviše gubi gledanjem televizije, igrana na električnom računalu, kartanjem i praznim čakulama. Ja sam se toga čuvao pa sam imao vremena za šport: skoro svaki dan smo igrali nogomet, a kad sam napunio 10 godina do odlaska na studij igrao sam i rukomet i vaterpolo. Ljeti sam puno plivao. No od sve zabave najviše sam vremena provodio čitajući dobre knjige. Od svih škola i učenja u životu najviše sam koristio imao od čitanja knjiga.

2. Volite li više snijeg ili more?

M.M.: More. S morem sam odrastao, a djetinjstvo određuje i sve što dolazi poslije. Dugo sam živio u Zagrebu u kojem zimi uvijek ima snijega, ali nisam u njemu uživao – uvijek mi je bilo nekako hladno, naročito rukama. (Ali više od mora volim kamenjar Dalmatinske Zagore.)

3. Jeste li se često svađali s Joškom kad ste bili mali?

M.M.: Nismo se svađali da bi to bilo vrijedno spomena. Joško je od mene pet i pol godina mlađi i bio je slab jer je slabo jeo, pa sam se prema njemu postavljao zaštitnički. Vodio sam ga i u svoja društva (napose na stolni tenis, jer smo Vjeko i ja imali vlastiti stol za stolni tenis, koji je Vjeko napravio), a svi su ga voljeli jer je bio jako duhovit i zabavan. Kad je odrastao do puberteta moja mu je briga počela smetati. Ali ja je se nikad nisam mogao osloboediti. On je koji put primijeti i danas pa se ljuti na mene.

4. Je li Vaš život baš bio tako uzbudljiv?

M.M.: Nije. Nisam volio uzbudjenja i nisam ih ni tražio. Najuzbudljivije su mi bile nogometne utakmice koje sam igrao. Uzbuđenje je često povezano s opasnostima, a opasnosti sam se jako čuvao.

5. Što Vam je draže: baviti se medicinom ili pisati knjige?

M.M.: Sve dok nisam umirovljen radio sam medicinu punom snagom, a pisanje mi je bilo usputno. Jako mi se sviđalo biti istraživač u medicini. Eto – to je jako uzbudljivo, jer radiš pokuse prema vlastitim idejama i kako je uzbudljivo čekati jesu li bio u pravu ili nisi. Otkad sam u mirovini pišem različite stvari, a za istraživanja savjetujem mlade istraživače, navlastito studente, kako treba istraživati. U istraživanjima treba biti jako marljiv, pažljiv i precizan, a to mlađi ljudi ne znaju pa ih opominjem praveći se da se ljutim. Onda je jako lijepo vidjeti kako se osamostaljuju i postaju dobri istraživači. A najdraže mi je, kad naprave nešto jako dobro i vrijedno, dođu mi se pohvaliti, jer znaju da me to zanima i raduje. Jako uživam u tome.

6. Jeste li i kasnije ostali dobri s Vjekom?

M.M.: Vjeko i ja ostali smo dobri, najbolji prijatelji cijeli život, zapravo 68 godina. Onda je Vjeko umro prije tri godine i jako mi nedostaje. Na pogrebu sam držao govor, o onoj Vjekinoj izreci (opisao sam je u knjizi „Mi Hrvati“) da je čast najveći dar koji čovjek sam sebi može dati i da je to jedini dar koji mu nitko ne može oduzeti nego on sam sebi. Kad sada razmišljam o našim životima vidim da smo mi po toj izreci i živjeli. Jako sam ponosan na to.

7. Volite li kada ljudi zaustavljaju na ulici?

M.M.: Volim, jer mi onda kažu kako im je bilo lijepo čitati moje knjige. I što im se u kojoj knjizi najviše sviđa. No koji put mi je neugodno kad me zaustavljaju odrasli jer pomislim da bih trebao znati tko su – ne sjetim se da me zaustavljaju zbog mojih knjiga nego mislim da sam zaboravio neki naš dogovor ili susret. (A najgore mi je kad me zaustavi neka lijepa gospođa, jer one ne očekuju da ih se zaboravi.)

8. Kako uspijevate raditi toliko poslova?

M.M.: To sam odgovorio ranije: pazim da ne gubim vrijeme i radim poslove koji su mi jako dragi i u kojima sam dobar. Svatko treba čuvati svoje vrijeme i trošiti ga na ono u čemu je dobar i što je korisno njemu i drugima.

9. Razmišljate li napisati još koju knjigu?

M.M.: Napisao sam sve knjige koje sam trebao napisati. „Snijeg u Splitu“ znate, to je moje djetinjstvo (a djetinjstvo je jako važno i poslije u životu). „Plaću li anđeli?“ je knjiga s pričama o ratu, a ja se smatram hrvatskim vojnikom. „Škola plivanja“ je (šaljiva) knjiga o roditeljstvu – kako je biti otac maloj djevojčici, što – molim vas zapamtite – uopće nije lako! „Živjeti u Župi Radobilji“ je knjiga za ljude na selu, koje jako volim, a „Život urednika“ (ona je na engliskom) je šaljiva knjiga o radu urednika znanstvenog časopisa što sam radio dugo, uspješno i s velikim žitkom. „Medicina iznutra“ je debela šaljiva knjiga o medicini, koju jako dobro poznajem jer sam liječnik i profesor na Medicinskom fakultetu. Zadnja knjiga koju sam napisao zove se „Mi Hrvati“. To je zapravo „Snijeg u Splitu II“ ali za odrasle. Djeca, pa i odrasli često su me molili da napišem „Snijeg u Splitu II“, pa sam ga nakraju napisao. U likovima, šalama i osjećajima ista je kao „Snijeg u Splitu“ (i tu su likovi Vjeko, Čočo, Žuko i moji mama, tata i brat Joško), ali teme su drukčije, moglo bi se reći „igre odraslih“. To je velika knjiga, sa 115 pripovijedaka i najbolje što sam ikad napisao ili uopće i napravio na bilo koji način. Nadam se da ćete je čitati kad odrastete.

10. Crtate li i Vi dobro kao Vaš brat Joško?

M.M.: Ni govora. Crtam i pjevam očajno! U našoj obitelji te darove je pokupio Joško. Ja imam uho za riječi, rečenice i priče i vrlo sam organiziran čovjek. To mi je dalo snagu za sve što sam ikad radio. No ne zaboravite da sam, zato što sam bio odličan učenik – mogao birati što će raditi!

11. Što Vam je najteže kod medicine?

M.M.: Bolesnik. Mnoge su bolesti jako teške i patio sam kad sam ih gledao a nisam mogao pomoći. Zato sam odlučio biti istraživač. Uvijek me u medicini zanimalo znanje a kroz znanstvenoistraživački rad stekao sam puno znanja, razumijevanja prirode i biologije. Jako volim školu pa mi je bilo drago i učiti studente. Zato mi je medicina donijela sretan život.

12. Koje strane jezike govorite?

M.M.: Engleski, ali nisam blistav. Engleski ne mogu govoriti i pisati tako dobro kao hrvatski i to me i muči i obeshrabruje. Hrvatski mogu pisati vrlo vješto, igrati se riječima i značenjima, unijeti u njega onaj osjećaj koji mi je u srcu i u mislima, a u engleskom ne mogu. Engleski pišem školski, hladno, pazeći da ne pogriješim. A kad govorim još je gore, jer mi stalno dolazi potreba da govorim brzo i duhovito kako se govoru u Splitu. Moja supruga i djeca govore engleski savršeno i smiju mi se tvrdeći da se u mojem engleskom govoru čuje splitski naglasak.

13. Koji Vam je bio najdraži predmet u školi?

M.M.: Skoro svi! Matematika je čarolija uma, hrvatski ljestvica duše. Kemija je tajna Prirode, a fizika Kemije. Biologija i Zemljopis su jako zanimljivi i lagani za učenje, a Povijest je još zanimljivija od njih, zapravo vrlo uzbudljiva. Nisam volio engleski i glazbeni jer nemam sluha, tjelesni jer sam slab na spravama i Nacrtnu geometriju za koju nemam dara. Sjedio sam s Vjekom koji je bio majstor Nacrtnog geometrije, ali nikad nisam uspio dosegnuti ni trećinu onoga što je on mogao.

14. Što mislite o portretima koje smo nacrtali? Jeste li se prepoznali?

M.M.: Ne samo da su fantastični, nego i ilustriraju ovo što sam rekao o sebi: ja to tako lijepo, vješto i nadahnuto nikad ne bih mogao nacrtati. Divim vam se.

15. Koje su Vaše dvije osobine koje Vam se sviđaju, a koje dvije biste promijenili?

M.M.: Ponosan sam što mogu reći da sam pošten i ozbiljan u svemu. Čak i u humoru. A ako se netko pita kao može ozbiljnost biti važna za humor, reći će da humor nije neozbiljnost nego drukčiji način slanja poruka. Ozbiljan čovjek ne pravi humor koji je loš, prost, ili uvredljiv. Ljudi o kojima ja humoristično pišem vole to što o njima pišem. Zapamtite da je to ono pravo majstorstvo humora. Mane su mi da se lako naljutim i da često previše žurim sa stvarima o kojima bi trebalo bolje promisliti.

16. Kada ste zadnji put pročitali knjigu Snijeg u Splitu?

M.M.: Prije tjedan dana. Zato što su mi iz kazališta predložili da će prema toj knjizi napraviti kazališnu predstavu. Čitao sam pažljivo da shvatim kako bi te pri povijetke moglo postati jedna predstava. I nisam ništa smislio. Onda sam pitao Joška, koji je u umjetnosti bolji od mene i nije znao ni on. Vjeko je umro, vjerujem da bi on znao, jer on je uvijek mislio iz srca i časno. Promislite i vi! Ali pazite – treba imati najviše tri čina i priče se moraju povezati tako da predstava ima uvodni dio, zaplet ili vrhunac i rasplet koji sve objasni i stavi na svoje mjesto. Usijete li javite meni ili u Splitsko narodno kazalište.

17. Nadate li se dandanas da će meteorolozi reći da će pasti snijeg u Splitu?

M.M.: Odrastao sam i ostario i snijeg mi više ne odgovara – da se ne skliznem i slomim kuk, da autom se sletim s ceste i da mi ne bude hladno. Ali ipak će mi biti draga ako padne, jer znam da će vas jako obradovati.

Na što prvo pomislite kad čujete:

- **snijeg** – „Snijeg u Splitu“.
- **Split** – moj roditeljski dom.
- **Vjeko** – tuga, jer ga više nema.
- **djetinjstvo** – Vjeko i Joško.
- **Bačvice** – nogomet na pijesku „na male branke“ (tu sam bio dobar igrač)
- **studenti** – znanje, želja da sve znaju i to odlično (pa odmah postanem strog, jer za odlično znanje treba ozbiljnost i marljivost).

Sve aktivnosti provedene uz predstavljanje književnika Matka Marušića dio su eTwinning projekta Književnik mog zavičaja 2.

Split, siječanj, 2021.